فقه مصور عبادات

آسان سازی وآموزش احکام اسلام

پاکی	نماز	روزه	زکات	حج

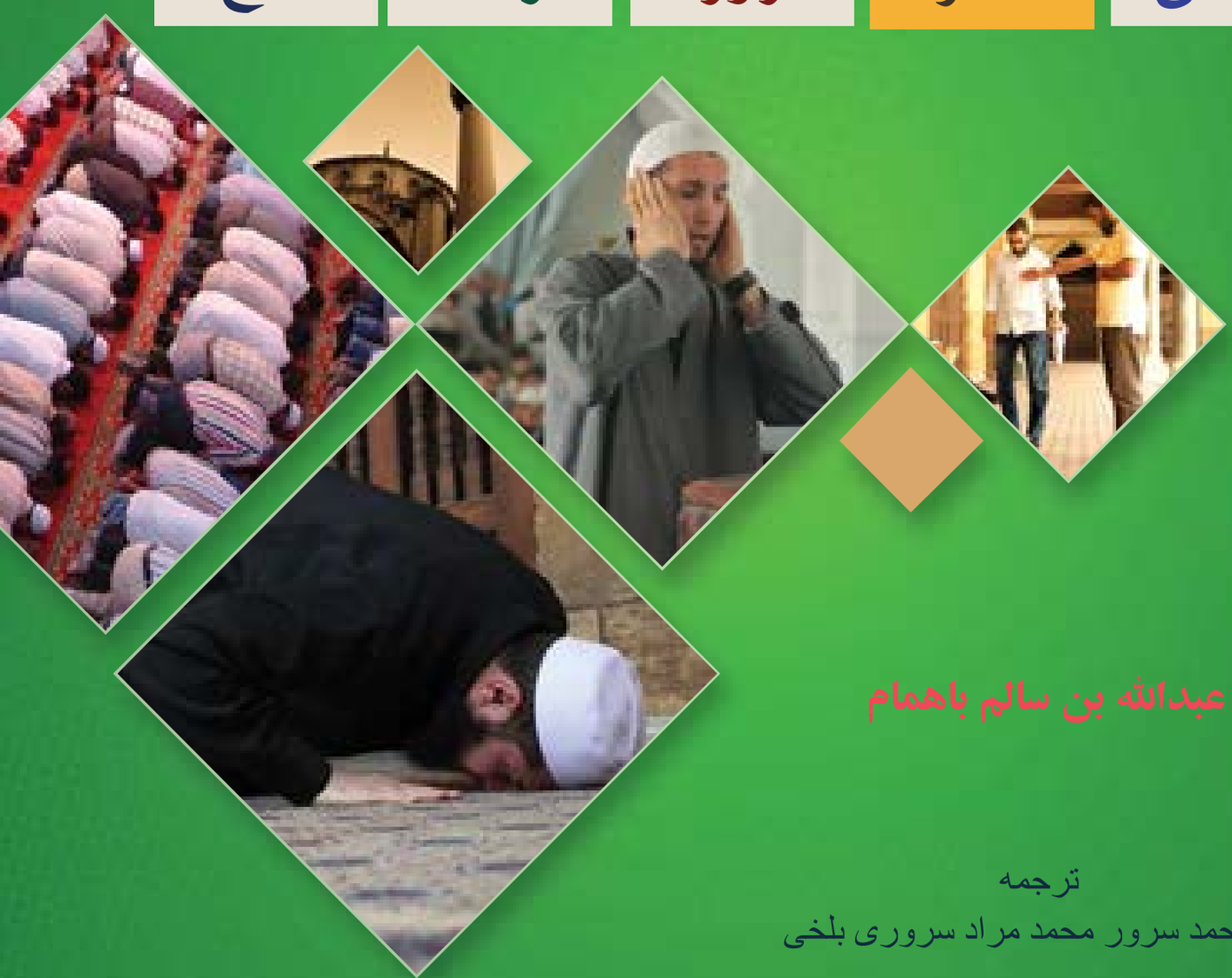

د. عبدالله بن سالم باهمام

ترجمه

د. محمد سرور محمد مراد سروری بلخی

ارکان، واجبات وسنتهای نما ز

https://www.al-feqh.com/fa

۸

ارکان، واجبات وسنتهای نماز

مطالب

ارکان نماز
واجبات نماز
سنت های نماز
سنت های قولی
سنت های فعلی

یکم: ارکان نماز

ارکان نماز

اجزای اساسی که از آن متشکل میشود، طوریکه به هیچ وجهی ترک آن مجاز نبوده، نه قصدی ونه سهوی ساقط نمیگردد، مگر در حال ناتوانی.

۱. نیت.
۲. ایستادن در فرض در حال توانائی.
۳. تکبیر تحریمه.
۴. قرائت سورهء فاتحه.
۵. رکوع.
۶. از رکوع بلند شدن وراست شدن.
۷. سجده کردن بر هفت عضو.
۸. نشستن بین دو سجده.
۹. نشستن برای تشهد اخیر.
۱۰. خواندن تشهد اخیر.
۱۱. درود خواندن بر نبی اکرم ﷺ در تشهد اخیر.
۱۲. سلام دادن.
۱۳. آرامی در انجام همه ارکان.
۱۴. ترتیب میان ارکان.

کسیکه رکنی از ارکان را ترک کرد چه کار کند؟

۱ـ کسیکه آنرا قصدا ترک کرد، نمازش باطل شد، وباید آنرا دوباره بخواند.

۲ـ کسیکه آنرا سهوا ترک کرد، از دو حالت خالی نیست:

أ ـ بخاطر نیاورد ترک این رکن را، مگر اینکه به همان موضع، از رکعت دوم رسیده بود، درینجا رکعت گذشته که این رکن از آن ترک شده را حساب نمیکند، بلکه این رکعت بعوض رکعت اول قرار میدهد، پس در آخر سجدهٔ سهو میکند.

مثال آن: مردی در رکعت دوم هنگام سجده بخاطرش آمد که در رکعت اول سجده دوم را فراموش کرده، درینجا رکعت اول را لغو نموده، همین رکعت را رکعت اول میگرداند.

ب ـ پیش ازینکه به همان موضع در رکعت بعدی برسد به یادش آمد که رکنی را در رکعت قبلی فراموش کرده، درینجا بروی واجب است که برگردد وهمان رکن فراموش شده را اداء کند.

مثال آن : مردی رکوع را فراموش کرد، وپس از پایان قرائت به سجده رفت، ودر هنگام سجده به یادش آمد که رکوع نکرده، بر وی واجب است تا برخیزد، اول رکوع کند وبعد از آن نمازش را تکمیل کند.

https://www.al-feqh.com/fa

https://www.al-feqh.com/fa

http://www.al-feqh.com/fa

دوم: واجبات نماز

واجبات نماز

آنهائیکه سجدهء سهو جبران میکند

۱. تکبیرات انتقال میان ارکان نماز.
۲. گفتن: "سبحان ربی العظیم" در رکوع.
۳. گفتن: "سمع الله لمن حمده" برای امام وتنها گذار، وبرای مقتدی جواز ندارد.
۴. گفتن: "ربنا ولك الحمد" در بلند شدن از رکوع .
۵. گفتن: "سبحان ربی الأعلی" در سجده ها.
۶. گفتن: "ربی اغفر لی" در میان دو سجده.
۷. نشستن برای تشهد اول.
۸. تشهد اول.

https://www.al-feqh.com/fa

سوم: سنت های نماز

هر آنچه در وصف نماز آمده است بجز از شروط، ارکان، واجبات نماز، از سنت های نماز ویا آدابش میباشد، که ترک آنها در صحت نماز تأثیری ندارد، وسجدهء سهو در ترک آن نیز واجب نمیباشد.

وسنت های نماز ازین قرار است:

۱. بلند کردن دستان تا برابر گوشها برای مردان وتا برابر شانه ها برای زنان حره.
۲. انگشتان را بحالت عادی گذاشتن، طوریکه نه با هم متصل ونه از هم دور باشند
۳. تکبیر تحریمه مقتدی متصل با تکبیر تحریمه امامش باشد.
۴. مرد دست راست را بالای دست چپ در زیر نافش میگذارد، و زن دستانش را بالای سینه اش میگذارد.
۵. دعای استفتاح (سبحانک اللهم) وأعوذ بالله برای قرائت، وهمچنین خواندن بسم الله قبل از فاتحه در اول هر رکعت بطور خفیه میباشد.
۶. آمین گفتن وهمچنین سبحانک اللهم ، واعوذ بالله وبسم الله خواندن بطور خفیه میباشد.
۷. راست ایستادن در آغاز وپایان تکبیر تحریمه بدون سر خم کردن.
۸. امام تکبیر وسمع الله وسلام را به جهر میگوید.
۹. میان دو پایش به اندازهٔ چهار انگشت گشادگی بگذارد.
۱۰. اگر نماز گذار مقیم بود سورهٔ که بعد از فاتحه میخواند باید درنمازهای فجر وظهر از سوره های دراز مفصل باشد، ودر نمازهای عصر وعشاء از سوره های وسطی باشد، ودر نماز مغرب از سوره های کوتاه باشد، واگر مسافر بود از هر سورهٔ که بخواهد در هرنماز میتواند بخواند.
۱۱. قرائت را در رکعت اول هر نماز دراز باید کرد.
۱۲. تکبیر گفتن در هنگام پائین شدن به رکوع وسجده ونیز در هنگام بالا شدن مگر بالا شدن از رکوع که در آن سمع الله لمن حمده گفته میشود، ودر رکوع سه بار سبحان ربی العظیم ودر سجده سه بار سبحان ربی الأعلی گفتن سنت است.
۱۳. گرفتن زانوها با دستانش در هنگام رکوع کردن.
۱۴. مردان باید در رکوع میان انگشتان دستانشان گشادگی بگذارند، و زنان چنان نکنند.
۱۵. در رکوع باید پشت خود را هموار نموده، سر ومقعدش را باهم برابر بسازد.
۱۶. با اطمینان خود را راست کند، ویا سر بلند کردن از رکوع وسجده اش با آرامش باشد.
۱۷. در رفتن به سجده زانوهایش را اول وسپس دستانش وبعد ازآن رویش را بزمین بنهد وهنگام بلند شدن از سجده عکس آنرا بکند.
۱۸. سجده در فاصلهٔ میان دو کف دست باشد، ودستها در برابر شانه گذاشته شوند.
۱۹. مردان در حالت سجده شکمها را از رانها و آرنجهارا از پهلوها وساعدها را از زمین دور دارند.
۲۰. زنان شکمهایشانرا به رانهایشان در سجده متصل کنند.
۲۱. در هنگام نشستن میان دو سجده، ونیز در نشستن برا ی تشهد خوانی دستان باید بر رانها گذاشته شوند.
۲۲. مرد زمانیکه در میان دو سجده ویا برای تشهد خوانی می نشیند، بایست پای چپش را پهن کرده بالای آن بنشیند، در حالیکه قدم پای راستش را بلند ایستاد میکند.
۲۳. زن باید تورک کند: یعنی بر مقعدش بنشیند وهردو پایش را به سمت راست بکشد، زیرا که برایش سترمند تر است.
۲۴. اشاره تنها با انگشت سبابه است، بگونه ایکه در حین "لا إله" گفتن آنرا بلند نموده ودرحین "إلا الله" گفتن آنرا پائین میکند.
۲۵. خواندن سورهٔ فاتحه در دو رکعت اخیر.
۲۶. بر نبی اکرم ﷺ در جلسه اخیر درود فرستادن.
۲۷. دعاء کردن بعد از درود بر نبی اکرم ﷺ بمانند شبیه الفاظ قرآن وسنت.

https://www.al-feqh.com/fa

https://www.al-feqh.com/fa

۲۸. امام در سلام هایش نیت سلام بر نمازگذاران، وفرشتگان حفظه وصالحان جنیات را نیز نیت کند.
۹۲. مقتدی نیت جواب سلام امام را در جهتی که واقع شده نیز بکند.
۳۰. نماز گذار تنها، به سلامش تنها ملائکه را نیت میکند.
۳۱. در سلام دوم صدایش را نسبت به سلام اول پائین تر کند.
۳۲. با سلام امام متصل سلام بدهد.
۳۳. در سلام دادن از راست شروع کند.
۳۴. مسبوق یاکسیکه متاخر به امام پیوسته است باید منتظر باشد که امام از سلام دومش فارغ گردد تا بداند که بر امام سجدهٔ سهو نیست.

https://www.al-feqh.com/fa